

**«Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան»
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության գիտական խորհուրդ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
27 մայիսի 2014 թվականի

**«Տնտեսության կարգավորման և միջազգային տնտեսական
հարաբերությունների ֆակուլտետի դեկանի հաշվետվությունը» հարցի մասին**

Լսելով և քննարկելով «Տնտեսության կարգավորման և միջազգային տնտեսական հարաբերությունների ֆակուլտետի դեկանի հաշվետվությունը» հարցը (զեկուցող՝ ֆակուլտետի դեկան, տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ Ա.Շ.Մարգարյան, հարակից զեկուցող՝ ստուգող հանձնաժողովի անդամ, ռեկտորի օգնական, տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ Ռ.Պ.Համբարձումյան)՝ գիտական խորհուրդն արձանագրում է. դեկանատը և ամբիոնները զգալի աշխատանք են իրականացրել ուսումնական գործընթացը ՀՊՏՀ խորհրդի, գիտական խորհրդի և ռեկտորատի որոշումներին ու հանձնարարականներին համապատասխան կազմակերպելու, ուսումնական ծառայությունների և գիտահետազոտական աշխատանքների որակը բարձրացնելու ուղղությամբ:

Ուսումնական տարվա սկզբից ֆակուլտետի մասնաշենքում սկսված ծավալուն հիմնանորոգման աշխատանքներին զուգահեռ ուսումնական գործընթացը կազմակերպվել է հաստատված դասատախտակներին ու գրաֆիկներին համապատասխան: Ընթացիկ ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ամփոփիչ քննաշրջանի արդյունքներով ուսման առաջադիմությունը ֆակուլտետում կազմել է. առկա ուսուցման բակալավրիատում՝ 83.6% (այդ թվում պետպատվերի համակարգում՝ 92.2%, վճարովի համակարգում՝ 89.2%), առկա ուսուցման մագիստրատուրայում՝ 87.18% (այդ թվում պետպատվերի համակարգում՝ 98.39%, վճարովի համակարգում՝ 79.79%): Առկա ուսուցման բակալավրիատում ուսման առաջադիմության ցուցանիշներն ըստ կուրսերի հետևյալն են. «Տնտեսագիտության տեսություն» 1-ին կուրսում՝ 93.5%, 2-րդ կուրսում՝ 85.3%, 4-րդ կուրսում՝ 100% (ընդամենը՝ 94.1%), «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» 1-ին կուրսում՝ 98.1%, 2-րդ կուրսում՝ 83.6%, 3-րդ կուրսում՝ 59.4%, 4-րդ կուրսում՝ 81.5% (ընդամենը՝ 83.0%), «Մակրոտնտեսական քաղաքականություն և կանխատեսում» 1-ին կուրսում՝ 97.4%, 2-րդ կուրսում՝ 93.2%, 4-րդ կուրսում՝ 62.0% (ընդամենը՝ 82.7%), «Բնօգտագործման տնտեսագիտություն» 1-ին կուրսում՝ 82.4%, 2-րդ կուրսում՝ 100%, 4-րդ կուրսում՝ 69.7% (ընդամենը՝ 81.8%), «Հողագույքային հարաբերություններ» 1-ին կուրսում՝ 69.2%, 2-րդ կուրսում՝ 94.4%, 3-րդ կուրսում՝ 35.0%, 4-րդ կուրսում՝ 86.7% (ընդամենը՝ 75.9%):

Առկա ուսուցման մագիստրատուրայում ուսման առաջադիմությունը «Տնտեսագիտության տեսություն» 1-ին կուրսում կազմել է 100%, 2-րդ կուրսում՝ 93.3% (ընդամենը՝ 96.88%), «Արտաքին առևտրային քաղաքականություն» 1-ին կուրսում՝ 75.0%, «Միջազգային արժույթաֆինանսական հարաբերություններ» 1-ին կուրսում՝ 72.73%, «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» 2-րդ կուրսում՝ 91.30% (ընդամենը՝ 79.68%):

Ուսման առաջադիմությունն անհամեմատ ցածր է հեռակա ուսուցման համակարգում: 2013-2014 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ամփոփիչ քննաշրջանի արդյունքներով առաջադիմության ցուցանիշները հետևյալն են. հեռակա ուսուցման բակալավրիատում՝ 40.24%, հեռակա ուսուցման մագիստրատուրայում՝ 66.67%: Հեռակա ուսուցման բակալավրիատում ուսման առաջադիմությունն ըստ կուրսերի կազմել է. «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» 1-ին կուրսում՝ 58.33%, 2-րդ կուրսում՝ 51.72%, 4-րդ կուրսում՝ 43.48%, 5-րդ կուրսում՝ 51.72% (ընդամենը՝ 55.0%), «Մակրոտնտեսական քաղաքականություն և կանխատեսում» 1-ին կուրսում՝ 57.14%, 2-րդ կուրսում՝ 42.31%, 4-րդ կուրսում՝ 66.67%, 5-րդ կուրսում՝ 57.14% (ընդամենը՝ 57.14%), «Տնտեսագիտության տեսություն» 3-րդ կուրսում՝ 58.57%, 4-րդ կուրսում՝ 56.25%, 5-րդ կուրսում՝ 77.27%, «Հողագույքային հարաբերություններ» 1-ին կուրսում՝ 47.37%, 2-րդ կուրսում՝ 42.31%, 4-րդ կուրսում՝ 44.17%, 5-րդ կուրսում՝ 57.14% (ընդամենը՝ 30.43%):

Հեռակա ուսուցման մագիստրատուրայում ուսման առաջադիմությունն ըստ կուրսերի կազմել է. «Արտաքին առևտրային քաղաքականություն» 1-ին կուրսում՝ 83.33%, «Միջազգային արժույթաֆինանսական հարաբերություններ» 1-ին կուրսում՝ 41.67%, «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» 2-րդ կուրսում՝ 51.72% (ընդամենը՝ 66.67%):

2013-2014 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակում հեռակա ուսուցման մագիստրատուրայի ամփոփիչ ատեստավորմանը մասնակցել են 22 ուսանողներ, ովքեր ավարտել են դասընթացն ու ստացել միջազգային տնտեսագիտության մագիստրոսի որակավորում:

Համալսարանից հաշվետու փուլում հեռացվել է ֆակուլտետի 10 ուսանող, որից 1-ը՝ առկա ուսուցման բակալավրիատից, 3-ը՝ առկա ուսուցման մագիստրատուրայից, 6-ը՝ հեռակա ուսուցման բակալավրիատից:

Ֆակուլտետի ուսանողների 88 տոկոսը սովորում է վճարովի ուսուցման համակարգում:

Ֆակուլտետում կրեդիտային համակարգի շրջանակներում մինչև 12 կրեդիտ ունեցող և ակադեմիական մեկ կամ մի քանի պարտքով փոխադրված ուսանողների թիվը 2013-2014 ուստարվա առաջին կիսամյակից հետո կազմել է 90, որից առկա ուսուցման բակալավրիատում՝ 29, հեռակա ուսուցման բակալավրիատում՝ 57, առկա ուսուցման մագիստրատուրայում՝ 1 և հեռակա ուսուցման մագիստրատուրայում՝ 3:

2013-2014 ուսումնական տարում ֆակուլտետի վճարովի ուսուցման համակարգի ուսանողներից ֆինանսավորում են ստացել Հայաստանի երիտասարդական հիմնադրամից՝ 26, իսկ «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ից՝ 8 ուսանողներ:

2013-2014 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակում ֆակուլտետի վճարովի ուսուցման համակարգում սովորող 106 ուսանողներ օգտվել են ուսման վճարների զեղչերից (այդ թվում 14-ը՝ սոցիալապես անապահով ընտանիքի երեխաներ): Երկրորդ կիսամյակում ուսման վճարների զեղչերից օգտվել են 124 ուսանողներ (այդ թվում 16-ը՝ սոցիալապես անապահով ընտանիքի երեխաներ): Առկա ուսուցման բակալավրիատի 2-4-րդ կուրսերի սոցիալապես անապահով ևս 19 ուսանողներ ՀՀ կառավարության որոշումներով ստացել են ուսման տարեկան վճարի 50-60%-ի փոխհատուցումներ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆակուլտետի ամբիոնների աշխատակիցները հրատարակել են 7 մենագրություն, 2 ուսումնական ձեռնարկ, 137 գիտական հոդված, որից 37-ը՝ միջազգային ամսագրերում: Ֆակուլտետի դասախոսներն ակտիվորեն մասնակցել են ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին արյուրներից ֆինանսավորվող գիտահետազոտական դրամաշնորհների մրցույթներին: Ֆակուլտետի աշխատողների 7 խմբեր մասնակցել են «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի հետազոտական ծրագրերին, ևս 6-ը՝ ներհամալսարանական դրամաշնորհային ծրագրերին: Ֆակուլտետի աշխատակիցները, ասպիրանտները և դոկտորանտները հաշվետու ժամանակահատվածում պաշտպանել են 9 թեկնածուական և 2 դոկտորական ատենախոսություններ:

Ֆակուլտետի խորհրդի 11 և դեկանատի 32 նիստերում քննարկվել են ուսումնական, գիտական, մեթոդական, դաստիարակչական, կարգապահական և կազմակերպական բնույթի հարցեր, վերլուծվել են ֆակուլտետում իրականացվող ուսումնագիտական աշխատանքները:

2013-2014 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակում ֆակուլտետում սովորող ուսանողներից զեղչվել են 92-ը, մասնավորապես՝ առկա ուսուցման բակալավրիատում՝ 42, առկա ուսուցման մագիստրատուրայում՝ 10, հեռակա ուսուցման բակալավրիատում՝ 20 և հեռակա ուսուցման մագիստրատուրայում՝ 21 ուսանողներ:

Միաժամանակ, առկա են որոշակի թերություններ և բացթողումներ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, կրթության որակի բարելավման, կրթության նոր մեթոդների կիրառման, ինչպես նաև գիտահետազոտական աշխատանքների կատարման գործում: Այսպես՝ դեռևս բավարար մակարդակի վրա չէ գործնական, լաբորատոր պարապմունքների և ուսանողների հետ կատարվող անհատական աշխատանքների որակը: Միևնույն ժամանակ, ամբիոնները դասախոսությունների, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների անցկացման ժամանակ դեռևս ամբողջությամբ չեն հիմնվում ժամանակակից տեխնիկական միջոցների կիրառման վրա:

Արձանագրված խնդիրներ.

- 1) Ուսումնական պլանների և առարկայական ծրագրերի նորացման և ժամանակակից պահանջներին համապատասխանեցման հետ կապված խնդիրներ:
- 2) Դասախոսների բեռնվածության ոչ օպտիմալ բաշխման հետ կապված խնդիրներ:
- 3) Դասավանդման որակի ու մեթոդների, ուսանողներին մատուցվող նյութի և մատուցման եղանակների հետ կապված խնդիրներ:
- 4) Դասամատյանների վարման, գիտելիքների գնահատման ամփոփաթերթերում նշումների անսխալ գրանցման, ուսանողների ընթացիկ ակտիվության ճիշտ հաշվարկման խնդիրներ:
- 5) Գործավարության և փաստաթղթաշրջանառության հետ կապված խնդիրներ:
- 6) Ուսումնական և արտադրական փորձառությունների կազմակերպման ու անցկացման հետ կապված խնդիրներ:

- 7) Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի գրախոսությունների որակի հետ կապված խնդիրներ:
- 8) Գիտահետազոտական աշխատանքների կազմակերպման, դրանցում պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներգրավվածության, ձեռքբերված տեսական արդյունքները դասավանդման պրակտիկայում գործադրման և առևտրայնացման խնդիրներ:
- 9) Գործատուների հետ համագործակցության և շրջանավարտներին աշխատանքի տեղավորելու գործընթացի արդյունավետության բարձրացման խնդիրներ:
- 10) Ֆակուլտետի գործունեության միջազգայնացմանն ուղղված հիմնախնդիրներ:

Ելնելով վերոնշյալից՝ գիտական խորհուրդը որոշում է.

1. Տնտեսության կարգավորման և միջազգային տնտեսական հարաբերությունների ֆակուլտետի ուսումնական և գիտահետազոտական աշխատանքների մասին հաշվետվությունն ընդունել ի գիտություն և կատարվածը գնահատել բավարար:

2. Հանձնարարել ֆակուլտետի ղեկնատին՝

- 1) համալսարանի գիտական խորհրդի և ռեկտորատի որոշումները քննարկել ֆակուլտետի խորհրդում և ամբիոնների նիստերում, առկա թերությունների վերաբերյալ մշակել համապատասխան միջոցառումներ՝ դրանք շտկելու ուղղությամբ,
- 2) ուշադրության կենտրոնում պահել ֆակուլտետում վարվող կադրային քաղաքականության, ամբիոնների կողմից դասախոսների ընտրության և համալրման գործընթացը՝ նախապատվություն տալով բանիմաց, ակտիվ գիտահետազոտական գործունեություն իրականացնող, մանկավարժական և մասնագիտական անհրաժեշտ ունակություններ ունեցող կադրերին,
- 3) հսկողություն իրականացնել դասալսումների գործընթացի նկատմամբ, ֆակուլտետի խորհրդում պարբերաբար քննարկել դրանց արդյունքները,
- 4) մշտական հսկողություն իրականացնել ֆակուլտետի մագիստրոսական խմբերում դասավանդման մակարդակն ու մատուցվող նյութի որակը բարձրացնելու և բարձրորակ դասախոսական կադրերով ապահովելու ուղղությամբ,
- 5) հսկողության տակ պահել դասամատյաններում ուսանողների հաճախումների և ընթացիկ ակտիվության հաշվառման ու գնահատման գործընթացը, դասաձախողման յուրաքանչյուր դեպք քննարկել ղեկնատի և ամբիոնների նիստերում,
- 6) ակտիվացնել խնամարկուների գործունեությունը ուսանողների կարգապահական, դաստիարակչական աշխատանքների և ուսման վճարների հավաքագրման գործընթացում,

- 7) խիստ հսկողություն իրականացնել գիտելիքների գնահատման և ստուգումների անցկացման գործընթացի նկատմամբ՝ բացառելով գործող նորմատիվային պահանջներից ու կանոնադրական նորմերից շեղումները,
- 8) խրախուսել ուսումնամեթոդական ձեռնարկների, խնդրագրքերի, դասախոսությունների նյութերի նախապատրաստման և հրատարակման աշխատանքները,
- 9) ակտիվացնել ուսանողական գիտական ընկերության ֆակուլտետային խորհրդի գործունեությունը՝ առավելագույնս ներգրավելով հետազոտական աշխատանքի ունակություններով օժտված ուսանողներին և մագիստրանտներին,
- 10) հետևել աշխատանքային կարգապահությանը՝ խախտումների ցանկացած դեպք դարձնելով առանձին քննարկման առարկա:

3. Տնտեսության կարգավորման և միջազգային տնտեսական հարաբերությունների ֆակուլտետի կազմի մեջ մտնող ամբիոնների վարիչներին՝

- 1) վերանայել և արդիականացնել բոլոր մասնագիտությունների և մասնագիտացումների ուսումնական պլաններն ու առարկայական ծրագրերը՝ ուղղված գործատուների պահանջների և կրթություն-աշխատաշուկա կապի ամրապնդմանը,
- 2) հատուկ ուշադրություն դարձնել ամբիոնների պրոֆեսորադասախոսական կազմի սերնդափոխության գործընթացին, ասպիրանտուրայի և դոկտորանտուրայի միջոցով համապատասխան կադրերի պատրաստման խնդրին՝ կարևորելով նրանց ոչ միայն գիտահետազոտական, այլև մանկավարժական ունակությունները,
- 3) մշակել և թարմացնել դասավանդվող բոլոր դասընթացների առարկայական ծրագրերը՝ միասնական մեթոդաբանությամբ և կառուցվածքով,
- 4) ակտիվացնել հայալեզու գրքերի, ուսումնական ձեռնարկների, դասախոսությունների նյութերի, խնդիրների և թեստերի ժողովածուների հրատարակումը,
- 5) մշակել և կիրառել դասախոսությունների, սեմինար և գործնական պարապմունքների վարման նոր, ժամանակակից արդիական ու արդյունավետ մեթոդներ,
- 6) բարձրացնել յուրաքանչյուր դասախոսի պատասխանատվությունը դասավանդման որակի բարելավման, ուսանողների ընթացիկ ակտիվության գնահատման և անհատական աշխատանքների ղեկավարման գործում,
- 7) ակտիվացնել գիտահետազոտական աշխատանքները, բարձրացնել գիտական հետազոտությունների մակարդակն ու որակը,
- 8) մշակել ուսումնաարտադրական, գիտամանկավարժական և գիտահետազոտական փորձառությունների նոր ծրագրեր, պատշաճ հսկողություն իրականացնել փորձառության ընթացքի նկատմամբ,

- 9) ուսանողների փորձառության արդյունավետության բարձրացման նպատակով, հատուկ ուշադրություն դարձնել դրա անցկացման վայրի ընտրության և ուսումնասիրությունների ընտրված ուղղությանը վերջինիս համապատասխանության հարցին,
- 10) անմիջական հսկողություն իրականացնել համապատասխան ակադեմիական խմբերում ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ, պարբերաբար լսել և քննարկել խնամարկուների հաղորդումները,
- 11) աջակցել վճարովի ուսուցման համակարգում սովորող ուսանողների ուսման վճարի հավաքագրման աշխատանքներին,
- 12) հետևել աշխատանքային կարգապահությանը՝ խախտումների ցանկացած դեպք դարձնելով առանձին քննարկման առարկա:

4. Սույն որոշումը քննարկել ֆակուլտետի խորհրդի և ամբիոնների նիստերում ու ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ նշված հանձնարարականներն իրականացնելու համար:

5. Սույն որոշման կատարման նկատմամբ վերահսկողությունը վերապահել պրոռեկտորներ Պ.Ա.Քալանթարյանին, Մ.Ն.Հարությունյանին և Գ.Ի.Վարդանյանին: